

Vlaams
Parlement

vergadering **C163**
zittingsjaar 2017-2018

Woordelijk Verslag

Commissievergadering

Commissie voor Buitenlands Beleid, Europese
Aangelegenheden, Internationale Samenwerking,
Toerisme en Onroerend Erfgoed

van 13 maart 2018

INHOUD

VRAAG OM UITLEG van Renaat Landuyt aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de imagoschade voor het toerisme in Vlaanderen na de affaire-Toporovski in het Museum voor Schone Kunsten in Gent – 1051 (2017-2018)	3
VRAAG OM UITLEG van Joris Vandenbroucke aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de wijze waarop lokale besturen kunnen omgaan met de impact van Airbnb op de woningmarkt – 1139 (2017-2018)	6
VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de uitvoering van het Logiesdecreet – 1165 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de noodkreet van de sector over het Logiesdecreet – 1307 (2017-2018)	
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de open brief van de Confederatie van Immobiliënberoepen (CIB) inzake het Logiesdecreet – 1357 (2017-2018)	13
VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de geactualiseerde satellietrekening Toerisme – 1270 (2017-2018)	22

VRAAG OM UITLEG van Renaat Landuyt aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de imagoschade voor het toerisme in Vlaanderen na de affaire-Toporovski in het Museum voor Schone Kunsten in Gent – 1051 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Voorzitter, collega's, minister, ik wil het niet specifiek hebben over de feiten rond de Toporovskiaffaire, omdat we daaromtrent nog duidelijkheid moeten krijgen in de komende dagen of weken. Wat we hier wel al zouden moeten behandelen, is het effect op het imago van Vlaanderen en vooral op cultuur-toeristisch Vlaanderen. Dat is, naast de kust, een van de bezorgdheden van deze commissie.

In De Standaard van 5 februari verscheen een interview waarin de administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen, Peter De Wilde, zich zeer kritisch uitliet over de bruiklenen van het Toporovski-echtpaar in het Museum voor Schone Kunsten (MSK). Ondertussen weten we dat daar alle reden toe was.

Hij hekelde het feit dat we nu net worden gepakt – zijn woorden – op onze degelijkheid en credibiliteit, terwijl Vlaanderen net 25 miljoen euro investeerde en een campagne rond de Vlaamse Meesters lanceerde, waarvoor Toerisme Vlaanderen een internationaal publiek van meerwaardezoekers op de been probeerde te brengen. De Wilde verwijst naar de grote promotiecampagne die dit voorjaar op gang wordt getrokken. Die promotiecampagne kost 1,5 miljoen euro. Gespreid over drie jaar mikt Toerisme Vlaanderen op 3 miljoen bezoekers.

In het interview laat de heer De Wilde doorschijnen dat hij zijn twijfels heeft of die ambitie nog kan worden gehaald. Deze meerwaardezoekers die Toerisme Vlaanderen moest aantrekken voor de Vlaamse Meesters, krijgen nu te lezen dat een toonaangevend museum in Vlaanderen zomaar kunstwerken exposeert die misschien niet authentiek zijn. In de internationale pers wordt deze zaak gretig opgepikt. Van zijn internationale contacten krijgt de heer De Wilde te horen dat het imago van onze kunstsector schade heeft opgelopen. Hij schuwt dan ook niet de duidelijke woorden: "Onze boodschap van baanbrekend vakmanschap krijgt een stevige deuk. (...) Vlaanderen slaat een modderfiguur en de omvang dijt uit."

Minister, wat zult u als minister van Toerisme doen om de opgelopen imagoschade te herstellen? Heeft de kritiek van de administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen invloed op uw plannen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik weet dat er tussen de indiening van de vraag en vandaag wel wat incidenten en andere evenementen hebben plaatsgevonden. Ik ga niet alles herhalen.

Wel belangrijk is dat de stad Gent heeft beslist om een audit te laten uitvoeren naar de manier waarop het Museum voor Schone Kunsten omging met de betrokken collectie. De stad besteedt de opdracht uit via Audit Vlaanderen.

Intussen is de museumdirecteur tijdelijk geschorst. Ik wil nog eens benadrukken dat het MSK een stedelijk museum is.

Wat de restauratie van het Lam Gods betreft en de twijfels over de juiste klimatologische omstandigheden, hebben minister Gatz en minister-president Bourgeois

een uitnodiging tot overleg verstuurd naar de betrokkenen. Dat zijn het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium (KIK), het MSK, de stad Gent, de kerkfabriek als eigenaar van het retabel en de Topstukkenraad.

Er is een Museumoverleg gepland, dat zal plaatsvinden na het paasreces. Hiertoe zal minister Gatz het initiatief nemen.

Wat het interview met de administrateur-generaal van Toerisme Vlaanderen betreft, ga ik ervan uit dat hij gehandeld heeft als een bezorgde vader die niet wil dat zijn kind – hier is dat het project Vlaamse Meesters – iets overkomt. We willen dat programma van 2018 tot 2020 uitrollen en als het kan nog een aantal jaren langer. We zijn dat al een tijdje zeer grondig aan het voorbereiden met tal van buitenlandse partners, dus ook toonaangevende kunstmagazines.

Er is natuurlijk de bezorgdheid dat al die gesprekken, dat gelobby, die onderhandelingen zouden worden gehypothekeerd door de communicatie over het incident met het MSK. Er is niemand die deze inspanningen graag verloren ziet gaan, laat staan dat we willen dat deze partners zouden beginnen te twijfelen aan de kwaliteit van ons aanbod.

Ik wil dit even nuanceren. Men kan gemakkelijker twijfelen aan de correctheid en waarachtigheid van de Russische avant-gardekunst van het interbellum dan aan het werk van Vlaamse Meesters.

Om de mogelijke reputatieschade in te schatten werd deze kwestie geagendeerd in de stuurgroep van het project Vlaamse Meesters. Deze stuurgroep is heel breed samengesteld en begeleidt het project. We besteden altijd een voormiddag – de laatste keer was dat toevallig in Gent – aan een stand van zaken rond alle projecten inzake de Vlaamse Meesters. We voeren heel open gesprekken en discussies; er komen allerlei suggesties. Het besluit op die vergadering in Gent, vorige week nog, was dat we over deze zaak geen plotse proactieve communicatie moeten voeren. 'Qui se défend, s' accuse'. We moeten dat niet nog meer in de verf gaan zetten.

Normaal gezien had Toerisme Vlaanderen deze week nog een gesprek ingepland met de directie van het MSK, maar door de schorsing van de directeur is dit overleg geannuleerd. Er is deze maand wel een overleg ingepland met het wetenschappelijk comité van het MSK. Hierbij wil Toerisme Vlaanderen zoveel mogelijk garanties dat deze perikelen geen invloed hebben op de geplande Van Eycktentoonstelling – dat is misschien de eerste bezorgdheid inzake het MSK.

In 2020 willen we een Van Eycktentoonstelling organiseren, waar de Vlaamse overheid een serieus centje aan zal bijdragen. Die tentoonstelling is grotendeels gebaseerd op bruiklenen. We hopen dat er geen fall-out is. Vooral nog heb ik daar geen signalen van gekregen. De gesprekken over bruikleen lopen, soms ook met een positief gevolg. We willen daar natuurlijk zelf voor zorgen, en als we kunnen, op welke manier dan ook, assisteren om ervoor te zorgen dat die Van Eycktentoonstelling in 2020 werkelijk een succes wordt.

Renaat Landuyt (sp.a): Minister, ik deel uw mening en de mening van de stuurgroep om geen proactieve communicatie te voeren. Ik besef ten eerste dat het oplossen van de specifieke situatie of de 'lopende soap' wellicht het belangrijkste zal zijn.

In die zin moeten we vooruitkijken en ervoor zorgen dat alle garanties publiek worden gemaakt. We moeten in de feiten tonen dat de Vlaamse Meesters echte meesters zijn.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Dank u, mijnheer Landuyt voor de zeer zinvolle vraag. Het is wel een feit – we moeten niet rond de pot draaien – dat zo’n situatie tot reputatieschade leidt. De artikels in The Art Newspaper, de internationale website met zetels in New York en dergelijke, bepalen de toonzetting in de kunstwereld. De kritieken bepalen de reputatie. Dat is nog niet de reputatie bij het grote publiek.

Ik hoop dus dat dat bij het grote publiek niet negatief gaat doorwerken, maar in museale kringen en in kringen van collectioneurs en zo speelt het wel een grote rol. Ik had vorige week nog twee of drie mensen aan de telefoon, die in dit en andere musea werken en die zeiden dat ze direct een negatief effect zouden hebben op de bruiklenen die ze willen halen voor tentoonstellingen die de volgende jaren gebracht zullen worden. En zoals u ongetwijfeld weet, zijn bruiklenen niet in eerste instantie een kwestie van administratieve afhandeling, maar van vertrouwen tussen vaklui in hetzelfde werkgebied. Het gevoelsmatige aspect speelt hier veel sterker door.

Op zich denk ik niet meteen dat de Toporovskistory direct veel grote imagoschade zal veroorzaken bij het grote publiek, wat in eerste instantie uw rayon is, maar wel de combinatie met de problematiek van de restauratie van de panelen van het Lam Gods. Voor wie dat wat minder is opgevallen: er zijn problemen geweest met de restauratie van die panelen, problemen inzake het veiligheidsprotocol, de vochtigheidsgraad, de klimatologische omstandigheden waarin dat gebeurt. Dat gebeurt door medewerkers van het KIK, het Koninklijk Instituut voor het Kunstpatrimonium, dé Belgische specialisten wat dat betreft. Het gebeurt in het MSK. En het maakt ook deel uit van de Van Eycktentoonstelling en –herdenking in 2020. Het is één samenhangend geheel. Ik zou het met u zeer betreuren, mocht de combinatie van die twee incidenten tot een soort problematiek leiden van bruiklenen bij Van Eyck. U zegt dat er tot nu toe geen effecten zijn, maar ik ben daar ongerust over. Ik ben ook ongerust dat het zou doordringen.

Ook niet onbelangrijk – en collega Landuyt is daar ook nauw bij betrokken, als burgemeester van de stad met de belangrijkste Vlaamse meesters binnen de muren – is het feit dat er ook bruiklenen tussen Vlaamse musea gerealiseerd moeten worden voor dat project, en dat daar nu al enige frictie op zit. Dat is begrijpelijk, in de omstandigheden waarin we zitten. Misschien kunnen Toerisme Vlaanderen, de administrateur-generaal en u daar wel wat in helpen, om de gemoederen te bedaren en ervoor te zorgen dat men, wat betreft bruiklenen voor de Van Eycktentoonstelling, toch een van dé ankerpunten van uw plan Vlaamse Meesters, elkaar geen schade berokkent. Dat is misschien een groot woord, maar ik hoor daar in de wandelgangen toch wel stevige verhalen over. Ik hoop dat het stof daar gaat liggen en dat men begrip opbrengt, maar ook dat de stad Gent ondertussen maatregelen neemt, opdat het vertrouwen tussen het Museum voor Schone Kunsten in Gent en de ‘Umwelt’ wordt hersteld.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik wil mijn collega’s bijtreden. Ja, er is reputatieschade, inderdaad niet bij het grote publiek, maar wel binnen de museumwereld zelf, die gebaseerd is op deskundigen en Vlaamse en internationale experts. Die relaties zijn gebaseerd op vertrouwen, zoals collega Caron zei. Het is belangrijk dat wij er alles aan doen om dat vertrouwen in die wereld te herstellen. En dat kan, als ook de Vlaamse collega’s van gerenommeerde Vlaamse instellingen mee dat vertrouwen helpen te behouden.

We moeten lessen trekken uit die case en kijken hoe we dat in de toekomst kunnen vermijden. We moeten de internationale museumwereld opnieuw vertrouwen geven. Dat staat een stuk los van ons project Vlaamse Meesters, in die zin dat die Vlaamse Meesters niet die Russische kunst zijn, maar ik ben ervan overtuigd

dat Toerisme Vlaanderen, wetende wat er gebeurd is, dat zeer nauw zal opvolgen en zeer goed zal overleggen, zowel met het wetenschappelijk comité voor de Van Eycktentoonstelling als met de spelers hier, om dat project Vlaamse Meesters te doen slagen. Ik denk dat we daarmee de reputatie van Vlaanderen hoog houden.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik sluit me aan bij zowat alle opmerkingen. Er is inderdaad wel wat verschenen in de internationale vakliteratuur en we hebben er weinig baat bij om daar nog eens een megafoon op te gaan zetten.

De bezorgdheid van de administrateur-generaal ging in eerste instantie niet specifiek over het imago bij het grote publiek, maar wel over de impact op bruikleen. Bruikleen is, zoals u terecht schetst, mijnheer Caron, dikwijls de resultante van persoonlijke contacten en van een netwerk dat men heeft, niet alleen wat men wil, maar ook wat men te bieden heeft. Het is altijd wat een 'donnant-donnant-verhaal'. We moeten ervoor zorgen dat de impact daar beperkt blijft, maar anderzijds hebt u ook gelijk dat we intra-Vlaams misschien nog wel wat gesprekken moeten voeren.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Joris Vandenbroucke aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de wijze waarop lokale besturen kunnen omgaan met de impact van Airbnb op de woningmarkt – 1139 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, bij dezen ondervraag ik u eens in een andere hoedanigheid dan gewoonlijk.

Collega's, jaarlijks mag de stad Gent meer dan een miljoen mensen verwelkomen die komen overnachten in onze stad. Daar zijn verschillende redenen voor, onder andere de verschillende topmusea in de stad. Daardoor is het aantal toeristische overnachtingen in de afgelopen zeven jaar met 25 procent gestegen.

Minister, in heel dat overnachtingstoerisme is het fenomeen Airbnb natuurlijk ook helemaal doorgebroken in Vlaanderen. Ook in de stad Gent zien we dat dat is doorgebroken. Het is daar recent onder de aandacht gekomen door twee problematieken. Enerzijds merken we dat daar waar mensen via Airbnb een woning of een onderdeel van een woning of een appartement gebruiken om te overnachten, er soms overlast gecreëerd wordt voor de omwonenden. Anderzijds leggen systemen zoals Airbnb een extra druk op een woningmarkt die al heel krap is in de stad. Heel wat panden die eigenlijk woningen zijn, worden potentiële opbrengstpanden dankzij Airbnb, wat de prijzen doet stijgen en dergelijke meer.

Het Gentse stadsbestuur heeft eens bekeken wat het kan doen om enerzijds initiatieven zoals Airbnb te verwelkomen, want dat is een volwaardig onderdeel geworden van de overnachtingsmogelijkheden, maar om anderzijds ook om te gaan met de problematieken die ik net heb geschetst. Een idee dat in de schoot van het stadsbestuur groeide, was om het maximumaantal verhuurdagen te beperken tot zestig dagen per jaar, wat men ook doet in steden als Amsterdam en Berlijn.

Nu stoot men op Vlaamse regelgeving, die de stad niet toelaat om een dergelijke beperking in te voeren. Er is het nieuwe Logiesdecreet, dat op 1 april 2017 van

kracht werd en dat de voormalige vergunningsplicht afschaft en vervangt door een meldingsplicht. Verhuurders moeten zich aanmelden bij Toerisme Vlaanderen, dat toeziet op de controle van een aantal basisnormen inzake brandveiligheid en kwaliteit. Wie een kamer verhuurt in Gent, moet dat in principe ook melden in het kader van de inning van de lokale toeristentaks.

De mogelijkheden voor lokale overheden om op te treden via het stedenbouwkundig vergunningenbeleid, zijn zeer beperkt, aangezien de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en het daarbij horende Vrijstellingenbesluit veel toelaat waarop men lokaal niet kan verstrengen. Conform die regelgeving spreekt men stedenbouwkundig over een functiewijziging indien een woning of appartement gebruikt wordt als informeel logies, waaronder Airbnb valt. Daarvoor is een stedenbouwkundige vergunning nodig, maar daar zijn een aantal uitzonderingen op. Zo is het mogelijk zonder vergunning een deel van een woning als toeristisch logies onbeperkt in de tijd te verhuren, indien die functie minder dan de helft van de oppervlakte beslaat en beperkt is tot 100 vierkante meter. Meer dan de helft van de woning als toeristisch logies verhuren, kan dan weer zonder vergunning tot maximum vier maal dertig dagen per jaar.

Dat heeft tot gevolg dat een heel aantal verhuurders niet gebonden zijn aan een maximum aantal verhuurdagen. Als lokale overheid is het bovendien niet evident om na te gaan of een woning in hoofd- of nevenfunctie wordt gebruikt en hoeveel dagen ze verhuurd wordt. Airbnb geeft geen toegang tot de adresgegevens van wie een woning te huur aanbiedt via het platform. Wie zich niet aanmeldt bij Toerisme Vlaanderen of bij de stad, verdwijnt met andere woorden volledig van de radar.

Er is het Logiesdecreet, dat de vergunningsplicht afschaft, er zijn de uitzonderingen in de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening en de afscherming van gegevens door Airbnb, en dat maakt het voor steden heel moeilijk om negatieve effecten van Airbnb zoals ik heb geschetst in mijn inleiding, op de woningmarkt aan te pakken. Minister, in uw antwoord op schriftelijke vraag nr. 26 van mevrouw Soete lezen we echter dat "het nieuwe Logiesdecreet steden en gemeenten toelaat om specifieke maatregelen te nemen in functie van lokale problemen".

Minister, komt de in de inleiding van deze vraag geschetste problematiek u bekend voor? Hebt u daarover al signalen ontvangen van lokale besturen? Is dit al voorwerp van overleg geweest?

Waar ziet u binnen het huidige Vlaamse regelgevend kader mogelijkheden voor lokale besturen om ongewenste neveneffecten op de woningmarkt van verhuurplatformen zoals Airbnb aan te pakken, onder andere wat het maximum aantal verhuurdagen betreft?

Beraadt u zich over eventuele maatregelen of wijzigingen aan het regelgevend kader om meer lokaal maatwerk mogelijk te maken in de aanpak van fenomenen zoals de druk op de woningmarkt?

Op welke manier controleert Toerisme Vlaanderen op de basisnormen en op het conform zijn met de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening? Communiceert Toerisme Vlaanderen met de lokale overheden over die controles?

Bent u bereid in gesprek te gaan met Airbnb, al dan niet versterkt door de lokale overheden, om net zoals in Amsterdam te onderhandelen over het vrijgeven van data die de controle eenvoudiger maken?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: De problematiek van Airbnb en de mogelijke impact van de toenemende Airbnb-logiezen op de woningmarkt zijn me bekend. De signalen

van lokale besturen over eventuele problemen bereiken me enkel via de media en al bij al is dat vrij beperkt.

In ons Logiesdecreet hebben we eigenlijk een soort van level playing field willen creëren waarbij we Airbnb de kans hebben geboden om uit de grijze zone te treden. We hebben ervoor gezorgd dat voor de hele sector de regels werden vereenvoudigd en de drempels werden verlaagd om in te stappen en toeristische logiezen aan te bieden. Daarbij hebben we ook gezegd dat dit het moment was voor iedereen om mee te stappen in het systeem. Wie dat niet deed, zou daar ook de gevolgen van dragen. We hebben gezorgd voor een heel eenvoudig aanmeldingssysteem. Als logiesaanbieder heeft men de keuze om te gaan voor de basisvereisten, met andere woorden gewoon een aanmelding zonder verdere ambities, sterrenkwalificatie of erkenning als specifieke toeristische logies of B&B.

De problemen die hier en daar opduiken met de verhuur via Airbnb, houden trouwens ook geen verband met het Logiesdecreet. Die problemen zouden evengoed zijn opgedoken onder het vorige decreet. De vergunningsplicht is vervangen door een meldingsplicht. Voor problemen met overlast of het verhuren van woningen als vakantiewoning maakt dat echter geen enkel verschil.

Ik ben van mening dat de problematiek van overlast of druk op de huurwoningmarkt niet moet worden geregeld in het Logiesdecreet, dat heeft eigenlijk ook niets met toerisme te maken. Overlast en de functie van een gebouw zijn geen toeristische aangelegenheden. Deze problematiek kan beter worden aangepakt vanuit de stedenbouwkundige regelgeving door de lokale besturen, die beter weten in te spelen op de specifieke lokale situatie. Lokale besturen hebben daartoe ook al de nodige instrumenten. Ik denk dan aan Brugge, dat een stop op hotels en vakantiewoningen in de binnenstad heeft ingevoerd.

U verwijst ook naar de situatie in Amsterdam. We kijken nogal dikwijls naar Nederland als gidsland. We kunnen ervan leren en het kan ons inspireren, maar ik denk niet dat men in Amsterdam toegang heeft tot alle bestanden van Airbnb. Daarnaast heeft Amsterdam inzake regelgeving al een heel parcours afgelegd, in verschillende stappen.

Amsterdam heeft in 2014 de beperking ingevoerd dat vakantieverhuur maximaal zestig dagen per jaar mogelijk is voor particuliere woningen. Airbnb heeft om dat af te dwingen in 2017 een zestigdagenteller toegevoegd aan de Amsterdamse accounts zodat een particulier geen boekingen meer kan aannemen op het account wanneer die limiet van zestig dagen is bereikt. In de praktijk heeft men vastgesteld dat verschillende aanbieders dan een tweede account of meerdere accounts gebruiken.

Daarom heeft Amsterdam op 1 januari 2018 een meldingsplicht ingevoerd voor vakantieverhuur om de zestigdagenregel beter te kunnen controleren. Vanaf 1 januari 2019 wil Amsterdam de vakantieverhuur verder inperken tot maximaal dertig dagen per jaar.

Maar intussen heeft dat een effect op de markt van de vakantiewoningen. Het aantal B&B's in Amsterdam stijgt sterk, want daarvoor geldt de zestigdagenregel niet en dus ziet men een verschuiving waarbij sommige uitbaters hun vakantie-woning aanbieden als B&B. Daar wil Amsterdam nu op reageren door vanaf 2019 een soort vergunningsplicht voor B&B's in te voeren, want bij een B&B mag maximaal 40 procent van de woning worden verhuurd.

Al die initiatieven van Amsterdam zijn lokaal geregeld. Daarmee komt Amsterdam in de buurt van wat Brugge al jaren doet, namelijk het aantal vakantiewoningen in de binnenstad reguleren via lokale regels en ruimtelijke ordening.

Los van het beleid is het essentieel om kennis te hebben van de toeristische logiezen in de stad of regio. Daar staat of valt elk beleid mee. We hebben in het Logiesdecreet

bepaald dat iedere logiesuitbating moet worden aangemeld bij Toerisme Vlaanderen. Het Logiesdecreet bevat ook een bepaling die boekingwebsites maar ook andere tussenpersonen verplicht om bij een klacht of voor een steekproef logiesgegevens vrij te geven aan Toerisme Vlaanderen. Wij moeten op het niveau van de Vlaamse overheid en van de lokale overheden toegang kunnen hebben tot de data.

We hebben al een eerste steekproef in de regio georganiseerd, waarbij we in de herfst van vorig jaar specifieke gegevens hebben opgevraagd bij zes bekende boekingsites. Vier van de zes bevraagde boekingwebsites werkten mee, namelijk www.booking.com, www.gocampr.com, www.zoover.be en www.belvilla.be. www.airbnb.be en www.bedandbreakfast.eu gaven geen data vrij. Ze verwezen daarvoor uitvoerig naar Europese en Ierse dataproctiewetgeving en naar privacyregelgeving.

We hebben daarover bij een gespecialiseerd advocatenkantoor juridisch advies ingewonnen en die advocaten hebben deze argumenten vrij eenvoudig naar de prullenmand verwezen. Ze hebben bevestigd dat de vraag naar gegevens rechts-geldig is en dat de Europese of lokale regelgeving waarnaar de boekingsplatformen verwijzen, geen stobreed in de weg legt, zeker niet indien de vraag redelijk en proportioneel is. In het geval van een steekproef is dit absoluut zo.

Toerisme Vlaanderen heeft Airbnb en bedandbreakfast.eu een juridisch gefundeerd antwoord gegeven en onze vraag naar gegevens herhaald. Indien ze opnieuw zouden weigeren, kan dit leiden tot een boete, maar ook tot nog veel meer. Hier staat meer op het spel, en ik hoop dat Airbnb dat goed beseft.

Eigenlijk hebben we er met ons Logiesdecreet, met de verlaging van de drempel en met de administratieve vereenvoudiging voor gezorgd dat we enigszins een Europees laboratorium zijn. We hebben heel duidelijk en in overleg met Airbnb gesteld dat dit het moment is waarop Airbnb uit de grijze zone kan komen. Airbnb kan dan twee richtingen uitkanten, namelijk naar de witte zone of naar de zwarte zone. We staan op dit moment aan dat kruispunt. Het is aan Airbnb om die beslissing te nemen. Ik verhoog de druk om duidelijk te maken dat we alle juridische inspanningen zullen leveren om ervoor te zorgen dat Airbnb onze regelgeving naleeft.

Ik zal ook niet nalaten om de consequenties van onze casus, ons experimenteel Logiesdecreet, voor Airbnb op het niveau van de EU bekend te maken. Ik heb dat al gedaan. Ik ben, ook om andere redenen, naar de informele top van de Europese ministers van Toerisme in Sofia gegaan. Ik heb dit toen te berde gebracht en gemerkt dat heel wat Europese lidstaten die daar rond de tafel zaten, bezig zijn met de creatie van een gelijkaardige regelgeving. De ene is al wat sneller dan de andere: sommigen leggen hier de laatste hand aan en anderen denken eraan. Zij voeren ook overleg met Airbnb en willen dit ook enigszins reguleren. Ze hebben allemaal de bedoeling Airbnb in het witte circuit te trekken. We hebben daar ervaringen uitgewisseld en ik heb vernomen dat er bij Airbnb een grote bereidheid is om rond de tafel te zitten en regelgeving uit te werken. Dat is gelijkaardig aan wat in Vlaanderen gebeurt. Ik heb de ministers van Toerisme duidelijk gemaakt dat wij met betrekking tot de bekendmaking van de data nul op het rekest hebben gekregen. Ik heb uitgelegd welk verzet er is geweest, welke argumenten Airbnb heeft gebruikt en wat we hiermee zouden doen. We zullen hierover rapporteren aan alle Europese lidstaten en dat zal niet zonder gevolgen blijven. Airbnb zal de komende maanden niet enkel een keuze maken met betrekking tot Vlaanderen, maar uiteindelijk ook met betrekking tot de hele Europese markt.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp-a): Minister, ik dank u voor uw omstandig antwoord. U hebt me als leek alleszins op een heldere manier wegwijs gemaakt in de regelgeving. Ik heb begrepen dat ik men ook nog eens tot de minister van Omgeving zal moeten wenden.

U hebt eveneens interessante zaken verteld over de evolutie in Amsterdam, waar het stadsbestuur van Gent naar heeft gekeken om de negatieve effecten op de lokale woningmarkten te kennen van de doorbraak of het bereiken van een zekere schaalgrootte van Airbnb. U hebt dat spanningsveld goed omschreven. Het is moeilijk het evenwicht te bewaren tussen het sympathieke, informele en spontane overnachtingscircuit van Airbnb, dat we uiteraard gedeeltelijk willen omarmen, en het feit dat we natuurlijk de feiten achterna hollen indien we dit onder controle willen houden.

Volgens u hebben de gemeenten zelf een arsenaal aan regels om het een en het ander te organiseren en te reguleren. U hebt onder meer verwezen naar de stad van de heer Landuyt. Wat de Vlaamse Codex Ruimtelijke Ordening betreft, zal ik minister Schauvliege zeker nog ondervragen. Daar zit veel soepelheid in, waardoor een lokaal bestuur hier moeilijk van kan afwijken.

U hebt ook vermeld dat een aanmeldingsplicht en geen vergunningsplicht is ingevoerd. Hij die zijn pand of een gedeelte van zijn pand met behulp van Airbnb als toeristisch logies wil verhuren, moet maar kiezen of hij in de witte zone of de zwarte zone wil zitten. Worden die gegevens echter met de lokale besturen gedeeld? Indien Toerisme Vlaanderen aanmeldingen uit Gent ontvangt, worden die gegevens dan met het stadsbestuur gedeeld?

Tot slot wil ik nog even reageren op wat u naar aanleiding van de steekproef hebt verteld. Een platform als Airbnb werkt hier niet aan mee. Ik hoop dat u de druk zult blijven verhogen. Het is goed dat u uw ervaringen met de andere Europese ministers deelt. Ik kijk er, samen met het stadsbestuur van Gent, vol belangstelling naar uit hoe dit zal aflopen.

De voorzitter: De heer Landuyt heeft het woord.

Renaat Landuyt (sp.a): Voorzitter, nu ook het stadsbestuur van Gent naar Amsterdam kijkt en vaststelt dat Amsterdam met betrekking tot toerisme en reglementering naar Brugge kijkt, wil ik toch even het woord nemen. Er is trouwens verwezen naar een eerdere vraag om uitleg van mevrouw Soete. Zij heeft in de Brugse gemeenteraad een verslag uitgebracht dat niet volledig gelijkloopt met de complimenten die hier aan het Brugse stadsbestuur worden gegeven, maar dit geheel terzijde.

Het Brugs systeem bestaat al een tiental jaren. We verbieden vakantiewoningen in de historische binnenstad, die de toeristische zone uitmaakt, door de functiewijziging in de ruimtelijke ordening niet te aanvaarden. We maken een onderscheid. We zijn veel gemakkelijker voor mensen die in hun woning kamers willen verhuren. Dat is een bewuste politiek, want we vinden dat mensen die in de binnenstad wonen evengoed moeten kunnen genieten van het toerisme, dat een niet te onderschatten effect heeft op het dagelijks leven in de binnenstad. Dat aanvaarden we, maar onze zorg is niet dat iemand bijkomende kamers of de kamers van de vertrokken kinderen in zijn woning verhuurt aan toeristen. We houden de woningen nogal intact en groot om ze betaalbaar te houden.

We verbieden vakantiewoningen en we zien wat het effect is. De straten naast het historisch centrum komen nu onder druk te staan en het is niet uitgesloten dat we het systeem zelfs nog zullen moeten uitbreiden. Sommige straten die vlakbij het historisch centrum liggen, ondergaan dit effect. Het probleem is dat de woningen worden opgekocht om te worden verhuurd. Hierdoor wordt het niet enkel duur, maar blijven de woningen ook effectief onbewoond.

Er is altijd een zekere frictie met de Vlaamse reglementering. Voor ons is Airbnb een platform, maar evengoed ook een informatiebron om na te kijken wie zonder vergunning op het vlak van ruimtelijke ordening functioneert. We zitten nu in de fase waarin we daar overtredingen vaststellen, want soms beseffen die mensen

niet eens dat ze in overtreding zijn. Er is echter een klein probleem met de Vlaamse reglementering dat volgens mij kan worden opgelost.

Mensen moeten zich aanbieden, wat goed is, en daar zijn minimale vereisten aan verbonden, wat ook goed is. Als ze het bericht krijgen dat ze zijn aangemeld, ontstaat echter de indruk dat ze ook met de gemeentelijke reglementering in orde zijn. Dat was vroeger ook al zo. Ik pleit ervoor te benadrukken in het document dat die mensen ontvangen dat de erkenning door de Vlaamse overheid niet betekent dat ze automatisch ook in orde zijn met de plaatselijke reglementering. Dat is een voortdurend misverstand. Die mensen denken dat ze met de Vlaamse regels in orde zijn, en dan moeten wij hun uitleggen dat ze eigenlijk niet in orde zijn met onze regels inzake ruimtelijke ordening.

Een eenvoudige regel van ruimtelijke ordening, zeg ik aan de Gentse collega's, die eigenlijk functioneert met als doelstelling het beschermen van woningen. We staan aarzelend tegenover het beperken van het aantal dagen omdat wij vinden dat gewone burgers mogen meegenieten van het toerisme. Dat is soms ook een middel om het huis te onderhouden, het helpt de onderhoudskosten aan het huis te financieren.

Op zich maakt dit het relatief eenvoudig. Je leeft de regels van de ruimtelijke ordening na, of je leeft die niet na. Enige steun vanuit Vlaanderen om dat ook in de praktijk erkend te krijgen, zou zeer welkom zijn.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Ik vind het jammer dat een initiatief zoals Airbnb zo vaak in een negatief licht wordt gesteld, in het bijzonder in deze commissie. Wat Airbnb doet, is op zich een prima oplossing voor zowel de toerist als de verhuurder. Gedeeld ruimtegebruik, slim ruimtegebruik en dergelijke zijn fenomenen die door iedereen zouden moeten worden toegejuicht. Het is dan ook spijtig en jammer dat een platform als Airbnb, dat hierop inspeelt, al te vaak negatief wordt benaderd, los van de neveneffecten die er ongetwijfeld ook zijn en die we niet kunnen ontkennen.

Dit gezegd zijnde, wil ik vooral een lans breken voor normaal, eigenlijk gebruik van Airbnb. De geest van Airbnb draait hierom: wanneer de eigenaar van een huis of appartement zelf geen gebruik maakt van de volledige eigendom of een deel van de eigendom, kan hij die op de toeristische markt aanbieden. Je gaat zelf een weekje op reis, en in plaats van je eigendom een weekje leeg te laten, kun je er op die manier een toerist die graag in een huiselijke sfeer verblijft gelukkig mee maken. Daarnaast kun je er ook nog een zakcentje, hoe groot het ook moge zijn, mee verdienen. Dit is een prima aanvulling op het aanbod van hotels en bed and breakfasts. Het geeft toeristen meer keuzemogelijkheden, terwijl het ongetwijfeld ook voor de verhuurder voordelen heeft. Tegen deze win-winsituatie kunnen we als overheid weinig negatiefs inbrengen, zeker na het invoeren van het Logiesdecreet, dat ervoor zorgt dat occasionele verhuur van een eigendom aan bepaalde veiligheids- en kwaliteitsnormen onderhevig is.

Volgens ons moet Airbnb zich wel duidelijker uitspreken over oneigenlijk gebruik van verhuur via hun platform. Mijnheer Vandenbroucke, daarin kan ik u wel volgen, los van het feit dat we ons ervoor moeten hoeden om het kind met het badwater weg te gooien. Het oorspronkelijke idee van Airbnb ligt ver van het gebruik van het platform als verhuurplatform op de woningmarkt, zoals nu helaas soms het geval is. Dat mag worden gezegd. Wil Airbnb een krachtig toeristisch initiatief blijven, dan dient het zich de geest van het prille initiatief beter in herinnering te brengen. Nu loopt men immers het risico dat de regels en de houding ten aanzien van Airbnb steeds meer op wantrouwen gestoeld zijn. Dat zou zowel toeristen als burgers die een centje willen bijverdienen, waar met normaal Airbnb-gebruik niets verkeerd mee is, slecht uitkomen.

Minister, volgens mij en mijn partij moet u in gesprek blijven met Airbnb. Het doet ons enorm veel genoegen dat u daar al een tijd mee bezig bent, ook op Europees vlak. U levert samen met uw Europese collega's de nodige inspanningen om verder in gesprek te gaan met Airbnb en hen te wijzen op het feit dat men daar zichzelf in de voet schiet door een oneigenlijk gebruik van hun platform toe te staan. Minister, ik zou dan ook willen vragen dat u in gesprek blijft, dat u inderdaad, zoals u daarnet hebt gezegd, de druk blijft uitoefenen om dat oneigenlijke gebruik weg te werken, dat dan toch nadelig en negatief is in bepaalde steden waar Airbnb populair is.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik vind het een zeer interessante vraag. U hebt inderdaad letterlijk gezegd dat wij met ons Logiesdecreet Airbnb de kans hebben geboden om uit de grijze zone te treden. De heer De Meulemeester zei dat men zich de geest van het prille initiatief zou mogen herinneren. Daarom ben ik even op zoek gegaan daar naar een e-mail die wij kregen in juli 2015. Minister, indien u dit nuttig zou vinden, wil ik die gerust aan u overmaken. Het was een mail van mevrouw Sarah Roy, die zich de communicatieverantwoordelijke noemde van Airbnb Belgium. Op dat moment hadden wij net het voorstel van decreet ingediend. Het werd dan pas later hier besproken. De titel van de mail was: 'Airbnb Welcoming Flanders Tourism Draft Bill'. Dan geeft ze een hele uitleg in het Engels, die ik misschien beter kan vertalen. Een van de interessante zinnestukjes was: 'Door de regels voor 'home sharing' in Vlaanderen zo duidelijk, eenvoudig en eerlijk te maken, stelt de Vlaamse overheid een voorbeeld voor innovatief toerisme, niet alleen voor Europa maar voor de hele wereld.' Ze waren toen heel enthousiast over het voorstel van decreet waaraan, bij mijn weten, op dit stuk niet echt nog fundamentele wijziging werden aangebracht. Ik vind wel dat we hen daar ook mogen aan herinneren in het huidige dispuut waarin u nu blijkbaar bent verwickeld.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Brouwers, het is goed dat u dat aanhaalt. Wij stonden en staan heel positief ten opzichte van Airbnb. We hebben gezegd dat we hen willen reguleren, maar dat we wel vinden dat we iedereen die geld verdient met het aanbieden van toeristische logiezen, op dezelfde manier moeten behandelen, en dat zij aan een paar basisvereisten, bijvoorbeeld inzake brandveiligheid, moeten beantwoorden. 'That's it.'

We willen dat engagement natuurlijk gerespecteerd zien. Maar daar knelt het schoentje: daartoe moeten we ook toegang hebben tot de data, weze het zelfs, heel beschermd, steekproefsgewijs.

De gemeenten hebben vandaag een heel instrumentarium ter beschikking om de problemen te kunnen aanpakken. We hebben al een paar keer naar Brugge verwezen als voorbeeld op dat vlak. De genese van die regelgeving dateert natuurlijk van een vorig regnum, indien u er aan zou twifelen, mijnheer Landuyt.

Renaat Landuyt (sp.a): We hebben in Brugge al veertig jaar socialisme. Dat dateert van bij Frank Van Acker, als u de geschiedenis eer wilt aandoen – waarvoor dank.

Minister Ben Weyts: Het was dus inderdaad een ander regnum.

Men heeft daar wel de moed getoond om bepaalde keuzes te maken. Dat loopt wel. De inspiratiebron voor de specifieke casuïstiek in Gent was het aanpakken van overlast. Dat heeft eigenlijk niks te maken met toeristische regelgeving as such. De gegevens worden gedeeld met de gemeenten, maar natuurlijk in geaggregeerde vorm. Zo weet je hoeveel toeristische logiezen in de eigen gemeente

of stad worden aangeboden, en per categorie. Het gaat niet over personen, of individuele adressen. Maar geaggregeerd is natuurlijk wel een zeer nuttig instrument voor de steden en gemeenten.

De voorzitter: De heer Vandenbroucke heeft het woord.

Joris Vandenbroucke (sp.a): Minister, ik heb u goed beluisterd. Het laatste woord hierover is nog niet gezegd. Ik heb ook goed geluisterd naar de heer Landuyt. Het kader van Brugge, waaruit zeer veel te leren valt, lost niet helemaal op datgene waarmee we in Gent worden geconfronteerd, onder andere door het feit dat niet alle gegevens bekend zijn van diegenen die zich via Airbnb opgeven om hun woning geheel of gedeeltelijk te verhuren, of erger nog. Ook een fenomeen dat we in Gent tegenkomen, is dat huurders van woningen of appartementen via Airbnb die woning of het appartement onderverhuren, zonder dat de eigenaar er iets van weet. Als die dan ook nog eens niet is aangemeld via Toerisme Vlaanderen, zijn ze met niets en orde. Minister, ik weet dat het geen toeristische regelgeving is en dat het dus ook niet uw verantwoordelijkheid is. Maar als er dan problemen opduiken, dan zijn er pas echt problemen in verband met aansprakelijkheid en dergelijke meer.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Karin Brouwers aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de uitvoering van het Logiesdecreet – 1165 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Steve Vandenberghe aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de noodkreet van de sector over het Logiesdecreet – 1307 (2017-2018)

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de open brief van de Confederatie van Immobiliënbereopen (CIB) inzake het Logiesdecreet – 1357 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Voorzitter, minister, twee jaar geleden werd het nieuwe veelbesproken Logiesdecreet aangenomen door het Vlaams Parlement en op 1 april 2017 trad de gewijzigde regelgeving in werking. Dit decreet voorziet in een aantal vereisten voor opening en uitbating waar iedere betalende overnachtingsplek aan moet voldoen. Sinds 1 april zijn de verschillende sectoren aan de slag om zich in orde te stellen met het nieuwe Logiesdecreet en de uitvoeringsbesluiten. Voor het aanvragen van een brandveiligheidsattest werd in een overgangsmaatregel van één jaar voorzien, maar die loopt dus over enkele weken af.

We hebben allemaal een kopie gekregen van een brief die aan u gericht was, minister. Het is een brief van 28 januari van de Confederatie van Immobiliënbereopen (CIB). Die werd nog gevolgd door een reeks mails van vakantiewoningverhuurders, de ene na de andere. Ik denk dat de laatste van nog geen week geleden dateert. Blijkbaar heeft dat nog enkele collega's aangezet tot het indienen van een vraag om uitleg.

Bij de implementatie van het Logiesdecreet doen er zich, volgens CIB, blijkbaar aanzienlijke problemen voor in de sector van de huurvakantiewoningen. Verschillende eigenaars van vakantiehuiswoningen zetten zelfs hun exploitatie blijkbaar stop.

Anderen kiezen ervoor om hun samenwerking met een toeristisch verhuurkantoor te beëindigen en bieden de verhuur verder aan via andere kanalen, via bijvoorbeeld Airbnb, waar we het net nog over hadden. Ze gaan er daarbij van uit dat ze dan niet meer moeten voldoen aan de nieuwe regelgeving, wat natuurlijk niet juist is, of minder kans maken om te worden gecontroleerd – dat zou wel eens kunnen als het allemaal niet lukt met de steekproeven, we zullen wel zien hoe het allemaal verloopt. Verhuurders van vakantiehuiswoningen belanden op deze wijze in een grijs circuit.

CIB wijst ons in een schrijven op twee probleempunten met betrekking tot de uitvoering van het Logiesdecreet. Enerzijds brengen de specifieke bepalingen van het brandveiligheidsbesluit veel en complex administratief werk met zich mee en zijn de kosten om te voldoen vrij hoog. Daar hebben we het eerder ook al over gehad. Anderzijds blijkt de overgangsmaatregel van één jaar te kort. De verhuurders zijn eigenlijk pas na het verhuurseizoen najaar 2017 kunnen starten om alles in orde te maken voor het noodzakelijke brandveiligheidsattest. Als dan blijkt dat men daarvoor allerlei investeringen moet doen, en nu begint alweer het nieuwe systeem, dan kan men die investeringen nu moeilijk beginnen te doen, terwijl er huurders in zitten. Dat is zo'n beetje het verhaal.

Minister, hebt u over deze problemen al een overleg gehad of gepland met CIB? Welke initiatieven zult u nemen om de administratieve last voor het behalen van een brandveiligheidsattest te verminderen of te vereenvoudigen?

Welke initiatieven zult u nemen om de hoge kostprijs voor de verhuurders voor het behalen van een brandveiligheidsattest te verminderen? Bent u bereid om de overgangsmaatregel te verlengen zodat verhuurders van vakantiewoningen langer de kans krijgen om alles in orde te stellen voor het brandveiligheidsattest?

Naar verluidt heeft Toerisme Vlaanderen geen wettelijke middelen om op te treden tegen verhuurkantoren die niet-brandveilige logiezen op de markt brengen. Uiteraard kan wel altijd worden opgetreden tegen de eigenaar van het logies maar niet tegen diegene, in casu het verhuurkantoor, dat het aanbiedt. Het is een beetje hetzelfde verhaal als dat over de platformen als Airbnb. Men kan eventueel wel een eigenaar aanspreken, maar het platform niet. Klopt dit gerucht? Kan dit worden opgelost? Of is dat niet wenselijk? Ik neem hier niet echt een standpunt in.

Mijn laatste vraag is misschien al min of meer beantwoord, maar misschien nog niet helemaal. De als oneerlijke concurrentie beschouwde platformen zoals Airbnb en de problemen die dit oplevert in verschillende Europese steden, kwam aan bod tijdens de informele top van de Europese ministers van Toerisme in Sofia half februari over duurzame ontwikkeling van de toeristische sector.

Er is zelfs een Europese conferentie rond vakantieverhuur geweest op 25 en 26 januari. Daar hebben Barcelona, Parijs, Madrid, Brussel, Reykjavik, Wenen, Krakau en Amsterdam gevraagd dat Europa afdwingbare regels zou uitvaardigen zodat platformen hun data moeten delen met de steden zodat zij beter kunnen optreden. U kondigde aan dat u het Logiesdecreet daar zou voorstellen omdat het ontstaan is naar aanleiding van de toenemende overlast door platformen.

Wat zijn de belangrijkste conclusies uit de informele bijeenkomst in Sofia met betrekking tot het fenomeen van de deeleconomie en de Europese regelgeving? U hebt daarnet gezegd dat verschillende Europese landen bezig zijn met de regelgeving, een beetje gelijkaardig zoals wij dat hier in Vlaanderen hebben gedaan. Maar komt er nu een Europese regelgeving zoals de steden dat vragen?

De voorzitter: De heer Vandenberghe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Voorzitter, minister, ik zal proberen niet te veel in herhaling te vallen, maar een aantal zaken eruit halen.

CIB Kust heeft inderdaad een noodkreet geslaakt betreffende de vernietigende impact van het Logiesdecreet op de sector van de toeristische verhuur aan de Vlaamse Kust en bij uitbreiding de volledige provincie West-Vlaanderen. Sedert de inwerkingtreding, en zeker nu het einde van de overgangsperiode voor het aanvragen van een brandveiligheidsattest nadert, merken we in de praktijk dat talloze eigenaars van huurvakantiewoningen afhaken.

De vereisten betreffende de exploitatie van een vakantiewoning zijn dermate kosten- en arbeidsintensief dat de rendabiliteit van een toeristische verhuring voor veel eigenaars volledig onderuit wordt gehaald. Een heel aantal beslist dan ook om de verhuring stop te zetten. Daarmee gaat een aanzienlijk toeristisch potentieel verloren voor de kust. Nochtans vertegenwoordigt de sector van de huurvakantiewoningen een belangrijke economische waarde voor de kustgemeenten, maar ook elders in Vlaanderen.

Het is dan ook bijzonder verontrustend dat heel wat eigenaars definitief afhaken en hun vakantiewoningen eenvoudigweg niet meer op de toeristische markt brengen. Even gevaarlijk is dat een aantal eigenaars denkt dat de normen van het Logiesdecreet niet van toepassing zijn indien men de samenwerking met een verhuurkantoor stopzet en op eigen houtje verhuurt. Men werkt daarvoor via online-platformen of zelfs eigen websites. Daardoor komen meer en meer huurvakantiewoningen terecht in een vorm van grijs circuit. En het zijn lang niet alleen de onveilige of weinig kwalitatieve woningen die uit de markt verdwijnen.

Het Logiesdecreet brengt de toeristische verhuurkantoren in een zeer moeilijke positie. Hoe meer inspanningen ze immers doen om eigenaars te overtuigen en dus om het Logiesdecreet te implementeren, hoe meer eigenaars afhaken. De verhuurkantoren verliezen dag na dag klanten. Vanuit CIB Vlaanderen en CIB Kust hebben we het afgelopen jaar alles gedaan om de verhuurkantoren te ondersteunen en om eigenaars te overhalen. We moeten vandaag echter vaststellen dat de situatie allesbehalve rooskleurig oogt.

Minister, hoe zult u tegemoetkomen aan de noodkreet vanuit de sector? Zijn er nog andere problemen of hiaten vanuit de sector boven water gekomen? Zoals de collega al vroeg: kan de attestering brandveiligheid met één jaar worden uitgesteld? Er was al een overgangsperiode van één jaar, die loopt binnenkort af, kan dat met nog een jaar worden verlengd?

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Er is al heel wat over gezegd. Mijn vraag is ook ingegeven door de verschillende open brieven van CIB Vlaanderen, CIB Kust en verschillende verhuurkantoren aan de kust. Ik wil van de gelegenheid gebruik maken om de redenen te herhalen waarom wij een Logies- en nadien een nieuw Logiesdecreet gemaakt hebben.

We wilden absoluut de normen van hygiëne en brandveiligheid behouden. We wilden in Vlaanderen geen logiezen die wegens niet brandveilig een ramp zouden kunnen veroorzaken waarbij er eventueel slachtoffers zouden vallen. We waren ervan overtuigd dat er nood was aan regelgeving daaromtrent. Dat is de hamvraag: alles draait rond die brandveiligheid, in welke mate we dat moeten doen? Het is de brandtechnische commissie die daarover oordeelt, niet wij als decreetgevers.

Nog een reden was de administratieve vereenvoudiging.

De derde reden wil ik ook nog aanhalen: we wilden de sector degelijk coachen. Ik verwijs naar het vorige Logiesdecreet van 2008. Op het vlak van brandveiligheid hebben we dezelfde regels. Eigenlijk kan ik concluderen dat die regels van brandveiligheid al geldig waren sinds 2008. Het is nu 2018, dus dat is eigenlijk al 10

jaar geldig. We hebben met de nieuwe regelgeving weinig veranderd aan de brandveiligheid. Nogmaals, dit is tot stand gekomen met de technische experts brandveiligheid. Er is voor de opmaak van de uitvoeringsbesluiten heel duidelijk heel veel overleg geweest, waarbij de CIB mee aan tafel zat. De bekommernissen die we nu in die open brieven lezen, zijn niet helemaal nieuw.

Ook toen hebben wij moeten oordelen dat de brandveiligheid absoluut prioritair was. We begrepen ook wel de sector, vooral de CIB's en de verhuurkantoren. Om daaraan tegemoet te komen hebben we in een extra overgangsjaar voorzien, vanaf nu tot 1 april 2019. Vandaag is er inderdaad die noodkreet: 'We hadden niet genoeg tijd, we zijn er niet geraakt'. Heel veel verhuurappartementen en –woningen vormen nu een probleem, ze vergen grote investeringen, en dat geeft administratieve rompslomp. De administratieve vereenvoudiging hebben we, denk ik wel, doorgevoerd in het huidige Logiesdecreet. Als ik de oproep van de CIB goed begrijp, willen ze die brandveiligheidsnormen eigenlijk naar beneden bijstellen. Dat is de hamvraag voor ons: kunnen we dat doen zonder aan de brandveiligheid te raken. Hoe kunnen we dat doen?

Er is opnieuw vraag naar overgangsmaatregelen, kunnen we daaraan tegemoet komen? Als we daaraan tegemoet komen, lost dat dan het fundamentele probleem op?

De noodkreet komt vooral van de kust. Bestaan deze problemen enkel aan de kust? Doet dit fenomeen zich voor in de rest van Vlaanderen?

Het is vooral belangrijk dat we de eigenaars sensibiliseren. Ik ga ervan uit dat dit in die periode ook gebeurd is. Die coaches hebben wellicht hun werk gedaan. Kunnen we daar nog een tandje bijsteken? Moeten we een tandje bijsteken? Hoe kunnen we – naast de eigenaars – ook de tussenpersonen, dus de verhuurkantoren, sensibiliseren?

Welke rol is er weggelegd voor de burgemeesters en de lokale besturen?

Minister, hoe staat u tegenover de verzuchtingen van de CIB?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: We zijn aan de vooravond van de eerste verjaardag van het Logiesdecreet. Globaal kan ik stellen dat de implementatie van dit decreet vlot verlopen is.

Omdat we wisten dat dit een vrij complexe aangelegenheid was, hebben we een projectleider aangeduid.

We hebben ook een werkgroep opgericht voor de opvolging van de uitvoering van het nieuwe Logiesdecreet, waarin vertegenwoordigers zitten van de verschillende sector- en beroepsfederaties maar ook van de Vereniging van Vlaamse Steden en Gemeenten en Airbnb.

Een van de twee voornaamste punten die door de sector werden aangekaart, is dat het beoogde level playing field niet in gevaar mag komen. We hebben het daar al uitvoerig over gehad in het kader van Airbnb. Airbnb moet zijn logiesgegevens vrijgeven aan Toerisme Vlaanderen.

Een ander belangrijk punt betreft het probleem van de brandveiligheidsattesten. Toerisme Vlaanderen evalueert momenteel de uitvoering van die regelgeving op het terrein zelf. We zijn bezig met een grootschalige bevraging van de sector met een enquête direct bij de uitbaters zelf.

Meer dan 8.500 logiesuitbaters en aangestelden kregen eind februari een email met daarin een vragenlijst over de uitvoering van het Logiesdecreet.

De punten die CIB aankaart in haar brief, werden ook aangehaald door haar vertegenwoordiger in de werkgroep waarover ik al heb gesproken.

Wat de brandveiligheidsvoorschriften betreft, wil ik even de genese van een en ander in herinnering brengen. De werkgroep die de huidige brandveiligheidsvoorschriften heeft voorbereid, is echt niet over één nacht ijs gegaan, integendeel, een en ander is zelfs nog uitgesteld, net omdat de discussie nog lopende was in die werkgroep. Er is veelvuldig overleg gepleegd en de slotsom is toch wel dat we de hele regelgeving hebben vereenvoudigd, ook met betrekking tot de brandveiligheidsvoorschriften waaraan kleinschalige logiezen moeten voldoen. Dat is de zogenaamde bijlage 2. Dat betekent concreet dat de procedure om een brandattest te verkrijgen, is versneld en vereenvoudigd. Ook private spelers zoals Vinçotte, dus erkende controleorganen, kunnen een brandattest afleveren.

Het toepassingsgebied van bijlage 2, dus van de regelgeving voor vakantiewoningen, is verruimd van maximaal tien naar twaalf slaappleatsen. Dat betekent dat meer toeristische logiezen kwamen te ressorteren onder de vereenvoudigde regelgeving. Ook de controle van gasleidingen en de aansluiting van gastoestellen moet nu vierjaarlijks gebeuren, vroeger was dat driejaarlijks. Deze controle is afgestemd op de tweejaarlijkse controle van de verwarmingstoestellen op gas. Die verwarmingstoestellen op gas moeten nu tweejaarlijks gecontroleerd worden in plaats van vroeger jaarlijks. Dit zijn concrete voorbeelden van een specifieke vereenvoudiging.

Ik merk ook op dat een aantal keuringen en attesten sowieso voor elke woning nodig zijn, ook zonder dat er een toeristische verhuur is, zoals de keuring van de verwarmingsketel.

De brandveiligheidsexperts die ons hebben geadviseerd, zijn van mening dat de veiligheidsgaranties hoger mogen zijn in een gebouw, woning of appartement waarin je tijdelijk als toerist slaapt en dat je dus niet zelf beheert dan in je eigen woning, waar je dagelijks verblijft, alles kent en zelf over de veiligheid waakt. Je mag als toerist maar hopen dat je verhuurder of gastheer zorgvuldig met de veiligheid omspringt.

De maatregel om extra rookmelders te plaatsen, wordt een beetje gehekeld, maar eigenlijk is dat de enige verstrenging. Onder het vorige Logiesdecreet moest er in een vakantiewoning voor tien personen of een B&B met drie kamers maar één rookdetector zijn, namelijk in de nachthal voor de slaapkamers. Bij een eventuele brand moest de rook dus al tot aan de slaapkamers zijn gekomen voor het rookalarm afging. In de praktijk is dat ongetwijfeld dikwijls te laat. Nu moet in iedere kamer of ruimte tussen de slaapkamer en de voordeur van het logies een rookmelder worden geplaatst. Dit is inderdaad een extra kost, maar rookmelders zijn heel goedkoop, ongeveer 25 euro per rookmelder. Een gigantische financiële inspanning kan men dat bezwaarlijk noemen.

De andere normen die in het schrijven van CIB ook worden gehekeld, namelijk brandveilige deuren en vluchtwegen, zijn niet gewijzigd ten opzichte van het vorige Logiesdecreet. We behouden dus gewoon wat voordien al bestond. Dat betekent in de praktijk dat die vakantiewoningen al in 2008 in regel moesten zijn met al die bepalingen. Wanneer CIB in haar open brief zegt dat zij wenst dat inzake brandveiligheid een en ander wordt teruggebracht tot redelijke proporties, dan wil ik erop wijzen dat deze proporties zeer redelijk zijn. Zij wijzingen nauwelijks iets ten nadele van de vroegere regelgeving en verplichtingen.

In de vorige regelgeving moesten alle eigenaars die logiezen aanboden, een verklaring op eer bezorgen waarin ze stelden dat zij conform onder andere de brandveiligheidsregelgeving handelden. Op dat vlak is er dus niet echt iets veranderd. Ik vind dat het garanderen van de veiligheid buiten kijf staat en dat men

van een gastheer mag verwachten dat hij de veiligheid van zijn gasten ter harte neemt, zeker in een regio als Vlaanderen die vakmanschap en kwaliteit als keurmerk naar voren schuift. Eigenlijk is 'the inconvenient truth' in dezen dat alleszins de indruk ontstaat dat men vroeger de brandveiligheidsnormen niet ernstig heeft genomen. Met die situatie willen we komaf maken.

Wat de brief van CIB betreft over het feit dat men pas na het seizoen kan starten met keuringen aanvragen en aanpassingen doorvoeren, wil ik erop wijzen dat het Logiesdecreet van start is gegaan op 1 april 2017, maar dat de communicatie over de brandveiligheidsnormen veel vroeger is opgestart. Dit kan dan ook bezwaarlijk als een argument worden ingeroepen.

Bij Toerisme Vlaanderen ziet men voorlopig niet dat veel eigenaars zouden stoppen met het verhuren van hun appartement. Het aantal aangemelde vakantiewoningen aan de kust is de voorbije maanden stabiel gebleven. Er is op dat vlak trouwens ook geen verschil tussen vakantiewoningen die niet via een verhuurkantoor worden aangeboden en het aanbod van de verhuurkantoren. In elk geval is het stoppen van de samenwerking met een verhuurkantoor ook absoluut geen vluchtweg. We zullen er ook voor zorgen dat bij steekproefcontroles niet alleen wordt gefocust op vakantiewoningen die via een verhuurkantoor worden verhuurd of beheerd, integendeel. Bij het aanbod dat wordt gedaan via verhuurkantoren, zal de kans op conformiteit met de regelgeving altijd veel hoger liggen – en dat pleit voor de verhuurkantoren – dan op de rest van de markt.

Het is wat mij betreft duidelijk dat ik niet bereid ben om de brandveiligheidsvoorwaarden aan te passen. Wij zullen in overleg treden met CIB en we zullen verder bekijken in welke mate we kunnen tegemoetkomen aan bepaalde bezorgdheden. Ik ben echter niet bereid om enige toegeving te doen wat die brandveiligheidsvoorwaarden betreft.

De voorzitter: Mevrouw Brouwers heeft het woord.

Karin Brouwers (CD&V): Minister, ik denk niet dat u hebt geantwoord op mijn vraag of er al dan niet middelen zijn om ook op te treden tegen verhuurkantoren.

U hebt gesproken over een evaluatie die zou volgen op een bevraging die eind februari de deur uit is gegaan. Dat is heel recent. Wanneer mogen wij de resultaten van die bevraging en een definitieve evaluatie verwachten?

Voor het overige ben ik het met u eens dat u niet wilt inboeten op brandveiligheid. In een van de brieven stond inderdaad dat er vroeger een verklaring op erewoord moest worden bezorgd terwijl nu een brandveiligheidsattest verplicht is. Die rookmelders zouden de enige bijkomende verplichting zijn in vergelijking met vroeger. We hebben onlangs een zeer zware brand gehad in een studentenhuus in Leuven, de voorzitter weet dat ook, en die studenten zijn gered omdat er net overal rookmelders hingen. Men kan niet genoeg benadrukken hoe belangrijk dat is. Ik begrijp u volkomen wanneer u zegt dat u daar niet op zult afdingen. U zei dat u in gesprek wilt gaan voor degenen die nog niet klaar zijn en dus niet zouden kunnen verhuren. Misschien kan de periode worden verlengd, maar moeten wij dan het decreet aanpassen, of was dat in een besluit? Ik kan me dat niet zo meteen voor de geest halen. Is daar dan enige bereidheid om nog wat extra uitstel te geven?

U hebt ook nog gesproken over de Vinçottes van deze wereld, ook daar was op een bepaald moment sprake van wachtlijsten. Hebt u er een idee van of er bij die keuringsinstanties wachtlijsten zouden zijn? Als u daar niet kunt antwoorden, kan ik mijn vraag ook schriftelijk stellen.

De voorzitter: De heer Vandenberghhe heeft het woord.

Steve Vandenberghe (sp.a): Minister, ik dank u voor uw positief antwoord. Het is ook mijn visie dat je moet terugkoppelen naar de sector zelf. Ik vind die rondvraag om na te gaan wat de problemen zijn, positief. Wanneer aan de alarmbel wordt getrokken, is het goed om de situatie vanuit de optiek van het werkveld te bekijken. Er kunnen dan gesprekken worden gevoerd en zaken worden aangepast.

Mevrouw Coudyser vroeg ook of de lokale besturen daarbij kunnen worden betrokken. Ik denk dat de burgemeesters daar inderdaad een taak hebben maar dat er een duidelijk kader moet zijn waarop zij zich kunnen baseren. Er moet ook rekening worden gehouden met de haalbaarheid, want er worden al heel wat zaken doorgeschoven naar de lokale besturen.

Minister, ik volg u wanneer u zegt dat we alles moeten doen om de veiligheid te garanderen in de toekomst. We zijn volop bezig met het nieuwe Logiesdecreet. Wat de brandveiligheid betreft, heb ik een aantal verslagen teruggevonden van eind december 2016, nog voor de goedkeuring, van debatten over de brandveiligheid en de adviezen die moesten worden gevraagd en uw antwoorden daarop. Brandveiligheid is altijd de rode draad geweest doorheen dat Logiesdecreet en we moeten ervoor zorgen dat dit op termijn in orde komt en dat alle participanten daaraan meehelpen.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Ik ben blij dat we over de partijgrenzen heen die brandveiligheid centraal stellen. Minister, u zegt zelf dat u op brandveiligheid niet toegeeft en dat mogen we ook niet doen, alleen al voor de reputatie van Vlaanderen als veilige toeristische regio. Maar dan moeten alle spelers, hotels, B&B's, verhuurders via Airbnb en de andere tussenpersonen en CIB zich daaraan conformeren. Het is echt belangrijk dat wij de eigenaars sensibiliseren maar ook responsabiliseren. Zij zijn verantwoordelijk voor iedereen die in hun logiezen verblijft. Ik mag er als eigenaar niet aan denken dat er iets zou gebeuren in een appartement dat ik verhuur.

Wie dat in het achterhoofd heeft, kan niet anders dan tegemoetkomen aan de brandveiligheidsvoorwaarden die er nu eenmaal zijn en die we niet zwakker kunnen maken, want dan hebben we geen brandveiligheid meer. Het is het een of het ander. We moeten de brandveiligheid garanderen en we moeten alle inspanningen leveren om de eigenaars te overtuigen. De tussenpersonen moeten er eindelijk van worden overtuigd dat zij, indien ze als tussenpersoon hebben gefungeerd tussen de eigenaar en de huurder, ook een verantwoordelijkheid dragen voor het feit dat ze een toerist in een brandveilig appartement of een brandveilige woning hebben toegelaten. Ik hoop eigenlijk dat iedereen zal samenwerken om de conformering aan de door ons nu eenmaal opgestelde regelgeving in orde te brengen.

Verhuurkantoren denken of vrezen dat de eigenaars niet meer naar een verhuurkantoor zullen stappen, maar een platform als Airbnb zullen gebruiken, een kaartje bij de bakker zullen leggen of een advertentie zullen plaatsen met daarin de mededeling dat een appartement te huur staat en een telefoonnummer. Ik wil hier even benadrukken dat ze niet mogen vergeten dat woningen die op die manier op de toeristische markt worden aangeboden ook in orde moeten zijn met de regelgeving. Als een klant zou beslissen niet meer naar een verhuurkantoor te gaan, maar met een collega, Airbnb of een ander kanaal te werken, verandert de situatie niet: de woning moet gewoon conform zijn aan de brandveiligheidsbesluiten. Ik hoop dat een toerist er misschien meer vertrouwen in zal hebben dat een verhuurkantoor, dat toch een zeker vertrouwen uitstraalt, echt veilige logiezen zal aanbieden. Dat is de troef die een verhuurkantoor of een tussenpersoon heeft ten opzichte van een eigenaar die misschien slordig is en kaartjes en allerlei middelen gebruikt om de woning toch maar verhuurd te krijgen. Dat is wat we

eigenlijk moeten kunnen bereiken. Indien we echt een veilige toeristische markt willen, moeten we de tussenpersonen en de eigenaars echt laten inzien wat hun verantwoordelijkheid is.

De voorzitter: De heer Caron heeft het woord.

Bart Caron (Groen): Minister, ik vraag me af wat het is. Willen ze niet of kunnen ze niet? Het betreft, zoals u hebt gezegd, een prolongatie van een bestaande regelgeving. Het is zelfs grotendeels een verlichting. Nu zien we echter wat een verklaring op erewoord in Vlaanderen waard is. Als er een deadline komt, willen ze eerst niet en kunnen ze dan niet.

Misschien is er een probleem waaraan tijdens het overleg aandacht moet worden besteed. Misschien zijn de investeringskosten voor sommige eigenaars zo groot dat het potentieel rendement van de verhuring haast helemaal zou verdwijnen. We zouden dan streng kunnen zijn, wat ik op dat vlak ben, en stellen dat het dan gedaan is en dat ze niet meer kunnen verhuren omdat ze niet aan de basisnormen beantwoorden. Ik wil niet dat een level playing field tussen aanbieders van logiezen wordt verstoord door slordigheid met betrekking tot de brandveiligheidsnormen. We mogen ons niet inbeelden dat dit een criterium zou zijn. U overlegt nu over de vraag of u zult doorzetten. Ik denk dat u dat zult doen en ik ben nieuwsgierig te zien hoeveel eigenaars uit het systeem zullen verdwijnen. Zal het aanbod effectief zwaar worden aangetast?

Ik kom nog even terug op de mogelijkheid dat ze niet willen. Ik heb de indruk dat hier een mechanisme speelt. Ze rekken het zo lang mogelijk en sturen u dan een boze brief, in de hoop dat de Vlaamse volksvertegenwoordigers hen zullen steunen zodat ze nog eens een jaar uitstel krijgen. Dat kan niet.

De voorzitter: De heer De Meulemeester heeft het woord.

Marnic De Meulemeester (Open Vld): Voorzitter, we hebben de voorbije weken talrijke brieven ontvangen van bezorgde verhuurkantoren en van hun sectororganisatie. Ik wil niet doof blijven voor de bekommernis aangaande de overgangperiode. Dit is hier al aan bod gekomen. Indien het einde van de termijn voor heel de sector moeilijk te halen valt, moeten we nagaan of een verlenging in dat geval opportuun zou zijn. Dat zal ook blijken uit de resultaten van de bevraging die nu aan de gang is.

De reden die de verhuurders aanhalen, namelijk dat ze de werken nu eenmaal moeten uitvoeren tijdens het toeristisch laagseizoen, kan ons er eventueel toe brengen dat een aanpassing van het einde van de termijn misschien een alternatief is. Een strikte naleving zou misschien economische schade veroorzaken die we de sector ongetwijfeld niet mogen toebrengen.

Daarnaast is er de vaak terugkerende bekommernis van de verhuurkantoorsector in zijn geheel. Het nieuwe Logiesdecreet brengt de sector in moeilijkheden, maar we moeten hier op een zekere afstand naar kijken. Wat is nu concreet veranderd? We leggen op dat de logieseigenaars zich aan de regels conformeren, of ze nu wel of niet gebruik maken van een aanbieder die als tussenpersoon optreedt om de logiezen te verhuren. Ik denk dat we er allemaal, over de partijgrenzen heen, heel duidelijk over zijn dat de logiezen steeds in orde en veilig moeten zijn. Die regels gelden onverminderd, ongeacht of tussen de verhurende eigenaar en de hurende toerist een tussenpersoon zit.

De digitale ontwikkelingen laten nu eenmaal toe dat tussenpersonen kunnen worden overgeslagen of dat andere vormen van tussenpersonen, zoals Airbnb – maar daartoe blijft het niet beperkt –, aan populariteit winnen. Elke sector krijgt te maken met verstoringen door de mogelijkheden die de digitalisering en de

technologie ons bieden. Ik denk niet dat het de taak is van de overheid om eigenlijk verouderde tussenstappen in stand te houden. We moeten de regels van het Logiesdecreet niet versoepelen om deze sector in stand te houden.

Ik wil de inspanningen die de verhuurkantoren leveren echter niet minimaliseren. Ze zijn ongetwijfeld een drijvende kracht om verhuurders ervan te overtuigen hun logiezen aan de regels te conformeren, maar misschien moet de verhuursector zich daarnaast ook een toegevoegde waarde geven in een tijd waarin online-platformen en de rechtstreekse verhuur aan de toerist aan populariteit winnen. Ik denk dat we daar niet naast kunnen kijken. Het is immers een perfect verantwoorde keuze voor een eigenaar om vanwege economische redenen een tussenstap over te slaan en op die manier zelf meer inkomsten te hebben.

Mijnheer Vandenbergh, het lijkt me sterk dat eigenaars zouden afhaken en hun eigendom niet langer zouden verhuren. Dat zou kapitaalsvernietigend zijn en ik vermoed dat de meeste eigenaars daar nog steeds voor passen.

Het komt erop neer dat de regels volgens mij niet moeten worden aangepast om de verhuurkantoorsector ten goede te komen, maar we kunnen misschien wel kijken naar een lossere en begripvolle houding ten aanzien van de overgangstermijnen. De verhuurkantoorsector moet zichzelf een toegevoegde waarde kunnen bezorgen, zodat de eigenaars van logiezen het nut ervan blijven inzien. Toerisme Vlaanderen moet blijvend inzetten op de sensibilisering van de eigenaars van toeristische logiezen. Ze moeten zich ervan bewust zijn dat hun logiezen conform de regelgeving worden verhuurd. We kunnen zeker niet inboeten op veiligheid en al zeker niet op brandveiligheid. Dat heeft iedereen hier al gezegd. We mogen op dat vlak zeker niet toegeven, want brandveiligheid gaat boven alles als er wordt verhuurd en zeker als er toeristische logiezen worden verhuurd. Op dat vlak kunnen we op geen enkele wijze toegeven.

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Mevrouw Brouwers, ik was uw vraag over Sofia vergeten. Ik heb het er daarstraks al over gehad. Er was achteraf, buiten het politieke orgaan, nog een plenaire sessie. Tijdens die gemengde sessie konden ook sectorfederaties het woord nemen. Een federatie van de onlineplatformen heeft dat gedaan en heeft voorgesteld tot een Europese regelgeving te komen. Zo kunnen we de stok natuurlijk zeer ver gooien. Ik zou dat absoluut niet willen doen. Het is belangrijk dat we een nationale wetgeving tot stand brengen, maar dat we dat geconcentreerd doen. Daarom heb ik het initiatief genomen dit te berde te brengen tijdens de informele top van de ministers van Toerisme.

We hebben momenteel geen instrumenten om tegen verhuurkantoren op te treden. Ik weet niet of dat we de weg is die we moeten bewandelen. Wat de kwaliteit en de conformiteit met de bestaande regelgeving betreft, zullen de verhuurkantoren naar mijn aanvoelen verhoudingsgewijs beter scoren dan de rest.

Ik verwacht begin mei 2018 de resultaten van de bevraging te krijgen. We kunnen daar dan verder aan werken en op basis daarvan het gesprek met de sector organiseren. We zullen nagaan of eventuele wijzigingen op het niveau van het decreet of van de uitvoeringsbesluiten zich opdringen. Ik denk dat we het er allemaal over eens zijn dat we niet bereid zijn de brandveiligheidsnormen aan te passen. Het is een goede zaak dat we die consensus hier onmiddellijk kunnen constateren.

De voorzitter: De vragen om uitleg zijn afgehandeld.

VRAAG OM UITLEG van Cathy Coudyser aan Ben Weyts, Vlaams minister van Mobiliteit, Openbare Werken, Vlaamse Rand, Toerisme en Dierenwelzijn, over de geactualiseerde satellietrekening Toerisme – 1270 (2017-2018)

Voorzitter: de heer Rik Daems

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Voorzitter, de satellietrekening Toerisme is geactualiseerd en is eind januari 2018 gepubliceerd. De satellietrekening geeft ons een volledig beeld van de impact en de positie van de Vlaamse toeristische sector op de economie als geheel. Het gepubliceerde rapport betreft het jaar 2016.

Op haar website haalt Statistiek Vlaanderen enkele conclusies uit het rapport aan. Zo waren de toeristische bedrijfstakken in 2016 goed voor 4,3 procent van de bruto toegevoegde waarde van het Vlaamse Gewest, wat neerkomt op 8,6 miljard euro. De consumptie door de toeristen zelf genereerde in 2016 2,5 procent van de bruto toegevoegde waarde, of 5 miljard euro.

Verder wordt ook de impact op het toerisme van de aanslagen in 2016 aangehaald. Statistiek Vlaanderen stelt hierover dat de terreur eigenlijk weinig impact op het toerisme in het Vlaamse Gewest heeft gehad. Het toerisme bleef immers op hetzelfde peil als in 2014 en de toeristen bleven ook in dezelfde mate consumeren. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ligt dat evenwel anders, want daar waren de nefaste gevolgen van de terreurdaden heel wat tastbaarder. Het aandeel van toerisme in de bruto toegevoegde waarde van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest daalde tot 2,4 procent van de totale bruto toegevoegde waarde van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In 2014 was dit nog 2,7 procent.

Een ander element dat Statistiek Vlaanderen aanhaalt, is de tewerkstelling in de toeristische sector. Het is belangrijk dat dit goed wordt gemonitord. Het rapport toont aan dat in 2016 132.975 jobs voor loontrekkenden en 52.867 jobs voor zelfstandigen en helpers werden opgetekend. Daarmee maken de jobs in de toeristische sector, in verhouding tot het totale aantal jobs in Vlaanderen, 5,5 procent uit van alle jobs voor loontrekkenden en 8,1 procent van alle jobs voor zelfstandigen en helpers. Er is een stijging van het aantal jobs in vergelijking met 2014. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest werden 57.867 jobs voor loontrekkenden en 7005 jobs voor zelfstandigen en helpers opgetekend. Volgens het rapport valt zowel in het Vlaamse Gewest als in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest een beperkte daling op te merken van het aantal toeristische jobs voor loontrekkenden. Hoewel er in de toeristische sector jobs bij zijn gekomen, zijn er in andere sectoren meer jobs bij gekomen.

Het rapport bevat tevens een internationale benchmark, een uitstekend middel om de economische indicatoren inzake toerisme met andere bedrijfstakken en landen te vergelijken. Uit het rapport blijkt dat we op internationaal vlak gemiddeld scoren.

Minister, liggen de conclusies van de satellietrekening in de lijn van het gevoerde toeristische beleid? Hoe plaatst u de conclusies in het rapport tegenover de reële impact op het toerisme van de aanslagen in 2016? Volgens de internationale benchmark die in de satellietrekening is opgenomen, scoort Vlaanderen overwegend gemiddeld. Hoe evalueert u de positie die Vlaanderen tegenover andere landen inneemt? Hebben we de ambitie om het nog beter te doen?

De voorzitter: Minister Weyts heeft het woord.

Minister Ben Weyts: Ik begin met de voornaamste conclusie: terreur heeft weinig impact gehad op de toegevoegde waarde van het toerisme in het Vlaamse Gewest. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest ligt dat wel even anders.

Als we spreken over de toegevoegde waarde van de toeristische industrie, gaat het over het percentage of bedrag van de toegevoegde waarde gegenereerd door de toeristische bedrijfstakken, ongeacht of de producten en diensten door toeristen of door anderen geconsumeerd worden. De consumptie door toeristen zelf genereert in 2016 2,5 procent of 5 miljard euro van de toegevoegde waarde in het Vlaamse Gewest. Dit cijfer betreft de consumptie door toeristen ongeacht of die uitgaven gebeuren in toeristische of in niet-toeristische bedrijfstakken. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest gaat het om 1,6 miljard euro of 2,4 procent van de totale toegevoegde waarde in dat gewest.

Ondanks de terreur in maart 2016 bleef de economische impact van het toerisme in het Vlaamse Gewest even groot als in 2014. De cijfers geven aan dat toeristen in totaal ongeveer evenveel consumeerden in het Vlaamse Gewest als twee jaar eerder. Hoewel Vlamingen zelf minder reizen ondernamen, gaven buitenlanders maar ook Brusselaars en Waalse toeristen iets meer uit in het Vlaamse Gewest dan in 2014. In absolute cijfers ligt de toegevoegde waarde van het toerisme 50 miljoen euro hoger dan in 2014, maar qua aandeel is er maar een minieme toename van 0,03 procentpunten: het ging van 2,46 procent in 2014 naar 2,49 procent in 2016. Dat is nu niet bepaald spectaculair.

De cijfers voor het Vlaamse Gewest staan in contrast met deze voor het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. Daar hadden de terreuraanslagen veel meer gevolgen. Dat lijkt ook logisch. Er kwamen heel wat minder binnen- en buitenlandse toeristen naar Brussel, wat maakt dat de totale consumptie-uitgaven heel wat lager waren dan in 2014. Dit resulteert in een toegevoegde waarde van toerisme die in 2016 gelijk is aan 1,6 miljard euro of 2,4 procent van de totale toegevoegde waarde van het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In 2014 was dit aandeel nog 2,7 procent en ging het om bijna 1,8 miljard euro. Dat is dus wel degelijk een achteruitgang.

Een derde belangrijke economische maatstaf is de tewerkstelling. In vergelijking met 2014 neemt het aantal jobs in de toeristische sector toe in het Vlaamse Gewest, net als in het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest. In verhouding tot alle jobs daalt het aandeel toeristische jobs bij de loontrekkenden in beide gewesten in beperkte mate.

Uiteraard is het belangrijk om die cijfers af te zetten tegen andere bedrijfstakken en landen. Dan vind ik dat de toeristische sector wat ondergewaardeerd wordt. Zo is de sector toerisme in het Vlaamse Gewest goed voor 4,3 procent van de bruto toegevoegde waarde. Vergelijk dat met de chemische industrie, die haalt 3,1 procent. De hele financiële sector ligt met 3,8 procent ook een stuk lager dan de toeristische sector.

Het aandeel van het Vlaamse Gewest ligt hoger dan dat van pakweg Nieuw-Zeeland of Finland, maar net iets lager dan dat van Nederland.

Tellen we alle vormen van tewerkstelling op, dan komen we voor het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest samen uit op een totaal van ruim 250.000 jobs, wat goed is voor 6,5 procent van alle jobs in het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest samen. In het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest zien we een hoger aandeel, namelijk 8,3 procent. In het Vlaamse Gewest is het 6 procent. Met een aandeel van 6,5 procent voor het Vlaamse en het Brusselse Hoofdstedelijke Gewest samen scoren we duidelijk hoger dan heel wat Europese landen zoals Zweden, Zwitserland, Denemarken, Verenigd Koninkrijk, maar ook dan landen zoals Canada en zelfs Australië. Dat is toch wel representatief.

Deze objectieve cijfers geven weer dat de impact van deze sector op de toegevoegde waarde en de tewerkstelling, zelfs na de terroristische aanslagen, beperkt blijft. Er is daarentegen, gelet op de groeiperspectieven die we hebben in de

toeristische sector, heel wat perspectief op een toename van de toegevoegde waarde en een toename van de tewerkstelling.

De voorzitter: Mevrouw Coudyser heeft het woord.

Cathy Coudyser (N-VA): Het is goed dat die objectieve gegevens ons heel wat informatie geven. Daarbij zien we inderdaad dat de impact in 2016 al bij al beperkt is gebleven. We kunnen natuurlijk nooit weten wat het zou hebben gegeven indien die terreuraanslagen er niet zouden zijn geweest. Maar we zitten dus nog in een flow van groeiperspectief. Dat leidt uiteraard tot een toename van de tewerkstelling en van de economische return.

De toeristische sector wordt inderdaad in vergelijking met de andere bedrijfstakken nog altijd ondergewaardeerd. Op Europees en wereldniveau scoren we gemiddeld. We staan inderdaad niet gekend als hét toeristisch land, zoals Frankrijk en Portugal. Maar in vergelijking met vergelijkbare landen scoren we toch zeer goed. Vlaanderen moet op de ingeslagen weg alle inspanningen voortzetten.

De voorzitter: De vraag om uitleg is afgehandeld.